

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ

Προς Κύριο ΕΥΚΛΕΙΔΗ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Προς Κύριο ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Κοινοποίηση:

ΚΕΕΕ - ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΥΒΟΙΑΣ -
ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Χαλκίδα : 17 / 2 / 2017

Αρ.πρωτ.: 984

ΘΕΜΑ : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Τα κόκκινα δάνεια είναι κοινωνική μάστιγα πλέον. Μαζί με την ανεργία, την ύφεση και την αδυναμία από το χρηματοπιστωτικό σύστημα να χρηματοδοτήσει την πραγματική οικονομία, συνθέτουν ένα εκρηκτικό μίγμα, μια ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας που απειλεί να τις τινάξει στον αέρα. Δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη με το 50% των δανείων μας να είναι κόκκινα και από τα υπόλοιπα τα περισσότερα να είναι «εν δυνάμει» κόκκινα.

Για να αναλύσουμε το θέμα των κόκκινων δανείων είμαστε αναγκασμένοι να πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Να δούμε τι πραγματικά έχει συμβεί στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.

Για Παράδειγμα :

Κάποιος μισθωτός, ιδιωτικός ή δημόσιος υπάλληλος, το 2010 είχε μισθό 2.000, €, έπαιρνε με στεγαστικό δάνειο σπίτι που τότε άξιζε 150.000 €, με μηνιαία δόση 500 € και μπορούσε να ανταπεξέλθει. Σήμερα, ο ίδιος έχει μισθό 800 € στην καλύτερη περίπτωση ή είναι άνεργος στην χειρότερη περίπτωση. Αδυνατεί να δώσει τα πεντακόσια ευρώ το μήνα. Το δε σπίτι από εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ που άξιζε τότε, σήμερα κάνει τα μισά ή και λιγότερα. Το ίδιο έχει συμβεί αναλογικά και στις επιχειρήσεις.

Μιλάμε για βίαιη αλλαγή συνθηκών που δεν θα μπορούσε να την προβλέψει ούτε η τράπεζα ούτε ο δανειολήπτης όταν συνολογούσαν το όποιο δάνειο μεταξύ τους.

Το Σύνταγμα και οι Νόμοι κάθε κράτους στην Δημοκρατία, σκοπό έχουν να ικανοποιήσουν το κοινό περί δικαίου αίσθημα. Έτσι λοιπόν στην δική μας Δημοκρατία το άρθρο 388 του Αστικού μας Κώδικα, αναφέρει πως όταν σε μια αμφοτεροβαρή σύμβαση έχουμε βίαιη και απρόβλεπτη αλλαγή συνθηκών, τότε η σύμβαση καθίσταται άκυρη. Όπως όταν έχουμε πόλεμο, στην κατοχή, στην Μικρασιατική καταστροφή, σε τέτοιες εν πάση περιπτώσει καταστάσεις. Και είναι αλήθεια ότι η χώρα μας βρίσκεται σήμερα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, σε πόλεμο και εχθρός μας είναι η φτώχεια, με την φτώχεια πολεμάμε.

Απρόβλεπτη και βίαιη αλλαγή συνθηκών λοιπόν, άκυρες οι συμβάσεις που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το αστικό μας δίκαιο. Δεν πρόκειται να εφαρμοστεί η σχετική νομοθεσία γιατί αν εφαρμοστεί, κλείνουν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Είναι ουτοπία να μιλάμε για αμνήστευση, για σεισάχθεια, γιατί δεν τις αντέχει το σύστημα.

Πρέπει όμως να γίνει ένας εξορθολογισμός, μια εναρμόνιση με την σημερινή πραγματικότητα των απαιτήσεων των τραπεζών και των υποχρεώσεων των δανειοληπτών αντίστοιχα.

Πώς όμως;

Ο Κώδικας Δεοντολογίας των τραπεζών είναι ένα γενικόλογο ευχολόγιο, κομμένο και ραμμένο στα μέτρα τους. Είναι ακορντεόν και επιδέχεται διαφορετική ερμηνεία ανάλογα με το συμφέρον της τράπεζας κάθε φορά. Δεν παρέχει καμία προστασία στους δανειολήπτες.

Κλασικό παράδειγμα ο όρος βιώσιμος δανειολήπτης. Πως ένας δανειολήπτης κρίνεται βιώσιμος σήμερα;

- α) Αν χρωστάς, δίνεις, αλλά έχεις περιουσία που αν ρευστοποιηθεί η τράπεζα παίρνει τα λεφτά της άμεσα, δεν είσαι βιώσιμος ό,τι οικονομικά στοιχεία αν έχεις.
- β) Αν πάλι χρωστάς, δεν δίνεις και δεν έχεις περιουσία, μπορεί και να κριθείς προσωρινά βιώσιμος και να σε ρυθμίσει η τράπεζα για να κερδίσει χρόνο.
- γ) Αν χρωστάς, δίνεις λίγα και δεν έχεις περιουσία, τότε η βιωσιμότητα σου είναι δεδομένη.

Εμείς λοιπόν, ως Επιμελητήριο Ευβοίας, ζητάμε από τον νέο Νόμο για τα Κόκκινα Δάνεια **θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων βιωσιμότητας**, που εφ' όσον υφίστανται, δεν θα επιδέχονται αμφισβήτηση από τις τράπεζες και η ρύθμιση των οφειλών θα γίνεται αυτοδικαία. **Υποχρεωτικότητα δηλαδή της διάταξης του νόμου.**

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η όποια ρύθμιση, ας αφεθεί στην διακριτική ευχέρεια των εμπλεκομένων μερών. Για παράδειγμα:

Όλοι γνωρίζουμε το EBITDA (κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων).

Οι επιχειρήσεις που έχουν θετικό EBITDA την τελευταία τριετία, να ρυθμίζονται αυτοδικαία με τριετή περίοδο χάριτος και μέσο επιτόκιο 4%. Δηλαδή, για τρία χρόνια να πληρώνουν μόνο τόκους και όχι κεφάλαιο. Και θα σας πω την λογική μας. Δεν μπορεί να μιλάμε για ανάπτυξη, να μην υπάρχει τραπεζική χρηματοδότηση και την ίδια στιγμή να ζητάμε πίσω τα δανειακά κεφάλαια από τις υγιείς επιχειρήσεις για να τις κάνουμε και αυτές προβληματικές και να τις αφήσουμε γυμνές στην καταιγίδα.

Επίσης σε όλα τα κόκκινα δάνεια υπάρχουν οι λεγόμενοι εξωλογιστικοί τόκοι. Τι είναι αυτοί; Κάθε τράπεζα έχει το δικαίωμα αφού ένα δάνειο καταστεί ληξιπρόθεσμο να λογίζει τόκους για τρεις μήνες. Αυτούς τους τόκους τους εγγράφει στον ισολογισμό της ως έσοδο. Μετά τους τρεις μήνες, οι τόκοι που εγγράφει δεν αποτελούν έσοδο. Απαγορεύεται από την Κεντρική Τράπεζα (Ευρωπαϊκή, Αμερικανική ή άλλη) να τους εγγράφουν ως έσοδο. Είναι οι λεγόμενοι εξωλογιστικοί τόκοι που κατ' ουσία δεν αποτελούν περιουσία της όποιας τράπεζας και δεν επηρεάζουν την κεφαλαιακή της επάρκεια. Πρόταση του Επιμελητηρίου μας είναι στον νέο Νόμο να προβλεφθεί η ολική διαγραφή των εξωλογιστικών τόκων στις νέες ρυθμίσεις των κόκκινων δανείων υποχρεωτικά. Μια τέτοια διάταξη εκτός του γεγονότος ότι θα καταστούσε αρκετά δάνεια βιώσιμα θα λειτουργούσε και ως κίνητρο για ρυθμίσεις από την πλευρά των δανειοληπτών.

Προτείνουμε την εννοιολογική θέσπιση του βιώσιμου χρέους το οποίο θα προσδιορίζεται κάθε φορά από την τεκμηριωμένη δυνατότητα του δανειολήπτη να ανταποκρίνεται σε δόση που εξυπηρετεί κομμάτι του χρέους του. Έτσι λοιπόν η όποια οφειλή θα χωρίζεται σε βιώσιμη (υπάρχει δυνατότητα εξυπηρέτησης) και μη βιώσιμη (δεν υπάρχει). Η μη βιώσιμη, δεν θα χαριστεί, αλλά θα παραμείνει άτοκη

για εύλογο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον επταετία), με την ελπίδα ότι μέχρι τότε το οικονομικό περιβάλλον στη χώρα θα έχει ομαλοποιηθεί. Το μη βιώσιμο χρέος μάλιστα μπορεί να συσχετιστεί με τις σχηματισμένες προβλέψεις των τραπεζών. Όπως η προηγούμενη, έτσι και αυτή η πρόταση, κατ' ουσία, δεν πλήττει την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών και αποτελεί ισχυρό κίνητρο ρύθμισης για πλήθος δανειοληπτών.

Ακόμα, ζητάμε την κατάργηση του αρθ. 61 του Νόμου 4307/2014 και των συναφών διατάξεων που δίνουν την δυνατότητα στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όταν διακατέχουν το 40% της οφειλής μιας επιχείρησης να ορίζουν ειδικό διαχειριστή με μια απλή απόφαση πρωτοδικείου, να εκπαραθυρώνουν το Δ.Σ. της επιχείρησης και να προχωρούν στην εκκαθάριση και το κλείσιμο της επιχείρησης.

Είμαστε κάθετα αντίθετοι στο να συμπεριληφθεί στο νέο νόμο για τα κόκκινα δάνεια διάταξη που να προβλέπει την ασυλία των τραπεζικών στελεχών από αστική ευθύνη. Στους μνημένους στην τραπεζική είναι γνωστό ό,τι για να γίνει κούρεμα δανείου απαραίτητη προϋπόθεση είναι το υπόλοιπο του δανείου που κουρεύτηκε να μην είναι μικρότερης αξίας από τις υπάρχουσες εξασφαλίσεις. Αν αυτός ο κανόνας τηρείται δεν υπάρχει αστική ευθύνη τραπεζικού υπαλλήλου στο όποιο κούρεμα. Συνεπώς, είναι ψέμα μαύρης προπαγάνδας ότι αυτή η διάταξη θα βοηθήσει στο κούρεμα δανείων. Αντίθετα θα οδηγήσει στο «ξεπούλημα» των δανείων στα Funds σε εξευτελιστικές τιμές και θα ανοίξει κύκλο διαπλοκής στο τραπεζικό μας σύστημα πολύ μεγαλύτερο από αυτόν που λένε ότι υπήρχε πριν την κρίση.

Ζητάμε να συμπεριληφθούν στον νέο νόμο για τα κόκκινα δάνεια και οι υπό εκκαθάριση τράπεζες και να αποδείξουν με αυτό τον τρόπο οι κυβερνώντες ότι δεν είναι υποκριτές και πράγματι ενδιαφέρονται για τους δανειολήπτες, για την κοινωνία δηλαδή και όχι μόνο για την επιβίωση των εν λειτουργία τραπεζών. Η ειδοποιός διαφορά στις υπό εκκαθάριση τράπεζες είναι ότι ουσιαστικά τα δάνεια οφείλονται πλέον στο Τ.Χ.Σ., δηλαδή στο ίδιο το Κράτος και εδώ μπορεί η Κυβέρνηση να ασκήσει κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική χωρίς να εμποδίζεται από τα τραπεζικά συμφέροντα. Συνεπώς, στις υπό εκκαθάριση η συνολική διαγραφή των εξωλογιστικών τόκων, ο προσδιορισμός και το πάγωμα του μη βιώσιμου χρέους καθώς και οι μεσοπρόθεσμες χαμηλότοκες ρυθμίσεις με μεγάλη περίοδο χάριτος είναι ευκολότερες ως εφαρμογές.

Εν κατακλείδι, έχουμε φτάσει στην ώρα της αλήθειας.

Πρέπει να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με τα κόκκινα δάνεια.

Οι δανειστές μας απαιτούν με οποιοδήποτε τρόπο τον Δεκέμβρη του 2019 τα κόκκινα δάνεια να έχουν μειωθεί κατά 40%, δηλαδή κατά 80 δις περίπου. Έχουμε μάλιστα υπογράψει σχετικά. Το θεωρώ αδύνατο στην σημερινή οικονομική συγκυρία. Οφείλουμε όμως να προσπαθήσουμε όχι γιατί μας το επιβάλλουν, αλλά γιατί κάπως και κάποτε πρέπει να ξεκινήσει η ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας. Οφείλουμε να προσπαθήσουμε και να προσπαθήσουμε σωστά γιατί τα όποια λάθη σ' αυτό τον τομέα θα έχουν για την πατρίδα μας καταστροφικά και μη ανατρέψιμα αποτελέσματα.

Με Τιμή,
Ο Πρόεδρος

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ